

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2647/2566

บริษัท ธ.โจทก์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ของนาย น.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 110, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 95, ป.วิ.พ. มาตรา 55

ย่อ / หลักกฎหมาย

ลูกหนี้ถูกศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและพิพากษาให้ล้มละลายก่อนที่โจทก์จะฟ้องจำเลยคดีนี้ แต่คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดไม่มีผลกระทบถึงสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการบังคับแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 110 วรรคสาม เมื่อโจทก์เป็นเจ้าหนี้มีประกันเหนือทรัพย์สินซึ่งจำนองของลูกหนี้ จึงย่อมมีสิทธิเลือกที่จะยื่นคำขอชำระหนี้ในคดีล้มละลายหรือไม่ก็ได้ หากโจทก์ไม่ขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายเพราะเห็นว่าหลักประกันที่มีอยู่นั้นคุ้มกับจำนวนหนี้ โจทก์ก็ยังคงครองสิทธิจำนองเหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันอยู่ในลำดับเดิมต่อไป เมื่อไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้ขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย โจทก์ย่อมมีสิทธินำหนี้ที่ลูกหนี้มีต่อโจทก์มาฟ้องบังคับจำนองในคดีแพ่งได้เอง โดยหาจำต้องขอบังคับบุริมสิทธิตามมาตรา 95 หรือต้องขอมติที่ประชุมเจ้าหนี้ก่อนไม่ เมื่อทรัพย์สินจำนองเป็นทรัพย์สินที่ลูกหนี้มีมาก่อนล้มละลายและไม่ปรากฏว่ากรรมการเจ้าหนี้มีมติเห็นชอบให้สละสิทธิในที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวตามมาตรา 145 (3) ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลายอยู่ในอำนาจจัดการของจำเลยซึ่งเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยในฐานะเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยไถ่ถอนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 220731 และเลขที่ 220730 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ด้วยการชำระหนี้ให้แก่โจทก์ 8,619,199.46 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 8.97 ต่อปี ของต้นเงิน 8,617,931.20 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากไม่ชำระให้ยึดทรัพย์สินจำนองออกขายทอดตลาดนำเงินชำระหนี้แก่โจทก์จนครบ ศาลชั้นต้นตรวจคำฟ้องแล้วเห็นว่า โจทก์เป็นผู้รับจำนองทรัพย์สินของนายนิรศ ซึ่งต่อมาตกเป็นบุคคลล้มละลาย อำนาจจัดการทรัพย์สินของนายนิรศจึงตกแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โจทก์มีฐานะเป็นเจ้าหนี้มีประกัน ซึ่งตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 95 ย่อมมีสิทธิเหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันที่ลูกหนี้ได้ให้ไว้ก่อนถูกพิทักษ์ทรัพย์โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ เมื่อไม่ปรากฏว่าในคดีล้มละลายโจทก์ขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์บังคับจำนองนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาดนำเงินชำระหนี้แก่โจทก์ และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งได้อนเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 แม้โจทก์จะกล่าวอ้างในคำฟ้องว่าโจทก์ทวงถามบอกกล่าวบังคับจำนองไปยังจำเลยแล้วก็ตาม ก็ไม่ถือว่าจำเลยโต้แย้งสิทธิของโจทก์ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง พิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติได้ในเบื้องต้นว่า โจทก์เป็นเจ้าหนี้ผู้รับจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 220731 และเลขที่ 220730 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งมี

นายนิรุต เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินจดทะเบียนจำนองไว้แก่โจทก์เพื่อเป็นประกันหนี้ของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. วันที่ 28 กันยายน 2559 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนายนิรุต เด็ดขาดในคดีหมายเลขแดงที่ ล.2909/2559 และวันที่ 13 กันยายน 2560 ศาลล้มละลายกลางมี คำพิพากษาให้นายนิรุตเป็นบุคคลล้มละลาย มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์ มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้ข้อเท็จจริงได้ความตามเอกสารท้ายคำฟ้องว่า นายนิรุต ถูก ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดีล้มละลายหมายเลขแดงที่ ล.2909/2559 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2559 และพิพากษาให้ล้มละลายเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2560 ก่อนที่โจทก์จะ ฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ก็ตาม แต่คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนายนิรุตเด็ดขาดไม่มีผลกระทบถึงสิทธิของ เจ้าหนี้มีประกันในการบังคับแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 110 วรรคสาม เมื่อโจทก์ในคดีนี้เป็นเจ้าหนี้มีประกันเหนือทรัพย์สินซึ่งจำนองของ นายนิรุตจึงย่อมมีสิทธิเลือกที่จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายที่นายนิรุตถูกศาลล้มละลาย กลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือไม่ก็ได้ แล้วแต่โจทก์จะเห็นสมควรว่าวิธีการใดจะเหมาะสม และเป็นประโยชน์แก่โจทก์มากกว่ากัน หากโจทก์ไม่ขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายเพราะเห็นว่า หลักประกันที่มีอยู่นั้นคุ้มกับจำนวนหนี้ โจทก์ก็ยังคงครองสิทธิจำนองเหนือทรัพย์สินอัน เป็นหลักประกันอยู่ในลำดับเดิมต่อไป เมื่อไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้ขอรับชำระหนี้ในคดีที่นายนิรุตถูก ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด โจทก์ย่อมมีสิทธินำหนี้ที่นายนิรุตมีต่อโจทก์มา ฟ้องบังคับจำนองในคดีแพ่งได้เอง โดยหาจำต้องขอบังคับบุริมสิทธิตามมาตรา 95 หรือต้องขอมติ ที่ประชุมเจ้าหนี้ก่อนไม่ เมื่อที่ดินโฉนดเลขที่ 220731 และเลขที่ 220730 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ทรัพย์จำนองเป็นทรัพย์ที่นายนิรุตมีมาก่อนล้มละลายและไม่ปรากฏว่ากรรมการเจ้าหนี้มีมติ เห็นชอบให้สละสิทธิในที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวตามมาตรา 145 (3) ที่ดินพร้อม สิ่งปลูกสร้างดังกล่าวจึงเป็นทรัพย์สินของนายนิรุตในคดีล้มละลายอยู่ในอำนาจจัดการของจำเลย ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยในฐานะเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของ นายนิรุต โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ได้ ที่ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้ ยกฟ้องโจทก์มานั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษายก คำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ให้ศาลชั้นต้นรับฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณาแล้วมีคำสั่งหรือ คำพิพากษาต่อไปตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำสั่งหรือ คำพิพากษาใหม่

องค์คณะ

สุวิทย์ พรพานิช · สืบพงษ์ ศรีพงษ์กุล · สถาพร ดาโรจน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2647/2566>